

«Din'de zorlama yoktur (55),
nassıyla ifade eder. Yine, tebliğ ve irşadlarından hat-
ta gösterdiği mucizelerden ibret alıp bir türlü hida-
yete yanaşma istidadı göstermeyen bedbaht müşrikle-
rin bu hallerine üzülen Hz. Muhammed'i Allah Tealâ
(C.C.):

فان اغرضوا فما ارسلناك عليهم حضيظا ان عليك
الا ابلاغ

«Yüz çevirirlerse, seni onlar üzerine muhafız gönder-
medik. Vazifen de tebliğden başka değildir (56)».

«Sana düşen ancak tebliğ'-
dir (57)». âyetleriyle teselli etmiş, tebliğ ve tavsiye
ile yetinmesini istemiştir (emretmiştir). Gaşiye Sure-
sinde de «(Habibim) sen hemen (onlara Allah'ın ni-
metlerini, tevhid delillerini) hatırlat! Sen ancak bir
hatırlatıcısın. Onların üzerine musallat zorlayıcı (bir
adam) değilsin (58)» buyurulmuştur. Zaten Peygam-
berin asıl görevi de inananları müjdelemek, inanma-
yanları korkutmaktır (Hud: 2). İman her şeyden
önce bir hidayet mes'alesidir.

Allah'ın sapıtığını, hidayet edecek kimdir? (Rum:
29).

«Habibim, sen sevdiğini hidayet edemezsin, fakat
Allah dilediğini hidayet eder. (59)» âyet-i kerimele-
riyle iman'ın hidayet mes'alesi oluşu' sarahaten açık-
lanmıştır. Böyle olunca Tavsiye'nin kifayeti ortada-
dır.

Tavsiye'nin ikinci muhatab'ı müslümanlardır ki,
bunlar hakkında da (وذكر فان الذكرى تنفع المؤمنين)

«Sen (sade Kur'an ile) vaz' et! Çünkü gerçekten öğüt
mü'minlere faide verir (60)» buyurulmuştur. Elmalı'lı
merhum bu âyet'in izahında şunları yazar:

«Vaz'-ü nasihat ile vazife ve mesuliyeti ihtar'-
ın, mü'minlere faidesi olur. İman etmiş olanların unut-
mamasına, gaflete düşmemesine, imanlarının kuv-
vetlenmesine, neş'elerinin artmasına, bilmediklerinin
öğrenilmesine, hatta iman şanımdan olanların iymana
gelmesine sebep olur (61).»

Tavsiye ve hatırlatmanın kâfi olduğuna haricî
bir delil de müslüman memleketlerinde halen yürütül-
len misyoner faaliyetleridir. Ellerinde hiç bir kanunî
selâhiyet ve zorlama gücü olmamasına rağmen, belki
milyarlar harcıyarak, hayatlarını tehlikeye atarak
misyonerlerini giriştikleri bu kesif faaliyetler, metod-
lu şekilde yürütülen propaganda ve tavsiyenin tesiri-
ne inanmış olmalarından ileri gelmektedir. Alman-
ya'nın Hitler devri propaganda bakanı Göbbells; «Ka-
tolik kilisesi muvaffak oluyor; çünkü iki bin yıldır
aynı şeyleri tekrarlıyor (62)», «Propaganda yapmak
her yerde, hatta tramvayda bile fikirden bahsetmek-
tir (63)» der. Bu sözlerin ortaya koyduğu esaslar al-
tında çalışan Hristiyan dünyası, tavsiyenin kâfi oldu-
ğuna canlı, müşahhas ve fakat bizim yönümüzden
memnuniyet verici olmayan bir delildir. Hristiyan
âlemi böylesi bir inançla çalışırken, bizim henüz müs-
lüman olduğumu söyleyen halkımızdan ümit keserek
onlara hakkı tavsiye etmememiz bilmem ne ile izah

R U B A İ

**BİR CUMA SABAHİ ALLAH'a KARŞI
MALAZGİRD'DE ELLİ DÖRT BİN ER
BESTELEDİLER EN GÜZEL MARŞI
ALLAHÜ EKBER,, ALLAHÜ EKBER.**

ÖMER RASİH ÖZTÜRKMEN

edilebilir? M. Akif, misyoner faaliyetlerinin tehlike-
sini ve tavsiyenin kifayetine olan inancını.

Misyonerler gece gündüz çalışırken acaba?

Oturup, vahy-i ilâhîyi mi bekler ulemâ?

şeklindeki ta'rizkâr beytiyle dile getirir.

Netice olarak diyebiliriz ki, Peygamber için ye-
terli görülen tebliğ ve tavsiye, ümmeti için öncelikle
kâfidir. Bu kifâyet, tavsiyede takip edilecek metodlar
ve kullanılacak vasıtaların olumluluğuyla doğru oran-
tıdır. Tutulan yollar ve kullanılan vasıtalar ne kadar
müsbet olursa tavsiye, o derece geçerli olacak, aksi
halde tesir gücünü kaybedecektir.

55 — Bakara: 256

56 — Şûra: 48

57 — Al-i İman: 20

58 — Gaşiye: 21-22

59 — Kasas: 56

60 — Zariyat: 56, K. Hakim ve Meâli Kerim, H.
B. Çantay, c: 3, s: 962.

61 — Hak Dini Kur'an Dili, M. H. Yazır, c: 6, s:
4546, İstanbul, 1960, 2. basım.

62 — Siyasî Propaganda, Terc: c. Perin, s: 63

63 — Siyasî Propaganda, Terc: C. Perin, s: 53.

NOT : İsmail L. Çakan'a ait bu yazı serisinin bun-
dan sonraki kısmı Tohum Mecmuasının aç-
tığı yarışmada derece aldığı için, o kısmın
neşir hakkı kardeş mecmua Tohum'a intikal
etmiş bulunuyor. Durumu sayın okuyucuları-
mıza duyurur, özür dileriz.

İSLÂM MEDENİYETİ